

Dosarul nr. 3ra-1306/22
2-21070918-01-3ra-13122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: T.Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, E.Planciuc, V.Negru)

Î N C H E I E R E

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Ion Ciornîi,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Ion Ciornîi împotriva Primăriei com.Stăuceni mun.Chișinău,
Primarului com.Stăuceni mun.Chișinău cu privire la anularea prescripției nr.02/1-
24/1333 din 11 noiembrie 2020 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.02/1-
24/129 din 02 februarie 2021, încasarea cheltuielilor de judecată și de asistență
juridică,

împotriva deciziei din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 04 februarie 2021, Ciornîi Ion a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primăriei com. Stăuceni, mun. Chișinău, Primarului com.
Stăuceni, mun. Chișinău cu privire la anularea prescripției nr.02/1-24/1333 din
11.11.2020 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.02/1-24/129 din 02.02.2021,
încasarea cheltuielilor de judecată și de asistență juridică (f.d.3-9).

În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 21.01.2021, la cererea sa
scrisă, Primăria com. Stăuceni i-a eliberat copia prescripției nr.02/1 -24/1333 din
11.11.2020, prin care Primăria comunei Stăuceni aduce la cunoștință că toate
construcțiile efectuate pe teritoriul comunei Stăuceni se efectuează în conformitate
cu Regulamentul cu privire la principiile urbanismului și amplasării teritoriului, în
temeiul unei autorizații de construcții eliberate de administrația locală. Anterior nu
a primit prin poșta nici o prescripție, iar avizul de recepție nu a fost semnat de el.

A notat faptul că în prescripție se face trimitere la art. 28 al Legii nr. 163 din
09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, art.179 Cod
contravențional și s-a menționat că avînd în vedere că construcția edificată de el
este executată în lipsa autorizației de construire eliberată de către administrația
publică locală, s-a solicitat stoparea lucrărilor de construcție a obiectivului din
XXXXX, în caz contrar, Administrația Publică Locală, în persoana Arhitecturului-

șef va întocmi un proces-verbal de constatare a contravenției prevăzute de art. 179 al Codului Contravențional și va solicita instanței de judecată sancționarea sa, inclusiv, prin demolarea construcției. La finele Prescripției este menționat că este semnată de Primarul Alexandr Vornicu.

A declarat că Prescripția eliberată de Primăria com. Stăuceni cu nr.02/1-24/1333 din 11.11.2020 este ilegală și neîntemeiată, care îi afectează drepturile sale fundamentale și în special dreptul de proprietate.

La 22 ianuarie 2021 a depus la Primăria com. Stăuceni cerere prealabilă, prin care a solicitat retragerea în totalitate a actului administrativ individual ilegal defavorabil și anume a Prescripției nr.02/1-24/1333 din 11.11.2020 referitoare la construcția efectuată pe terenul privat cu numărul cadastral XXXXX, situat pe adresa XXXXX.

A comunicat că la 02.02.2021 a primit răspunsul Primăriei com. Stăuceni cu nr. 02/1-24/129 prin care a fost informat că întrucât construcția sa din XXXXX, are o suprafață mult mai mare decât 15 m.p., fiind edificată pe o suprafață de aproximativ 6*6 m.p. (36 m.p.) prevederile art. 14 al Legii cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție, nu se aplică în cazul lui, iar construcția acesteia în lipsa actelor permissive se consideră construcție neautorizată în sensul Legii nr. 163/2010.

Referitor la semnarea prescripției de către Primarul comunei Stăuceni, a fost informat că, în conformitate cu prevederile art.29 al Legii 436/2006, primarul localității eliberează autorizațiile prevăzute de lege, fapt confirmat și prin prevederile art. 12 al Legii cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție, primarul fiind persoana responsabilă de verificarea și autorizarea executării lucrărilor de construcție.

De asemenea, prin răspunsul Primăriei com. Stăuceni cu nr. 02/1-24/129, cererea prealabilă a reclamantului a fost respinsă pe motiv că construcția din XXXXX nu corespunde criteriilor stabilite de art. 14 al Legii cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție.

A remarcat că, a mai fost informat despre faptul că legalitatea construcției sale din XXXXX a fost examinată de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

A indicat că Prescripția nr.02/1-24/1333 din 11.11.2020 cât și răspunsul la cererea prealabila din 02.02.2021 este ilegală și neîntemeiată.

Reieșind din prevederile art. 1 al Protocolului nr. 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, a invocat că impedimentele la construirea unui garaj pentru păstrarea automobilelor sale personale, pe terenul a cărui proprietar este, constituie o ingerință ilegală în dreptul său de proprietate din motiv că face imposibilă exercitarea unui component esențial al dreptului de proprietate asupra bunului imobil concret situat pe adresa XXXXX, numărul cadastral XXXXX, și anume a dreptului de folosință.

Cu trimitere la art. 46 al Constituției, art. art. 500, 586, 587 Codul civil și prevederile art. art. 2, 14 din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, reclamantul a susținut că Primăria com. Stăuceni nu a aplicat Legea 163/2010 în sensul ei exact și complet, și anume nu a ținut cont de norma specială ce prevalează asupra normei generale.

A subliniat faptul că construcția unui garaj pentru păstrarea automobilelor sale personale, pe terenul privat cu numărul cadastral XXXXX, situat în XXXXX, al cărui proprietar este, constituie o construcție auxiliară amplasată pe teren privat,

lucrările de construcție ale căreia se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire.

Reclamantul a menționat că, Primăria com. Stăuceni a efectuat o interpretare eronată a art. 14 lit. 1) al Legii nr.163/2010, atribuind restricțiile la anexe cu suprafața construită de până la 15 m² la casele de locuit particulare, construcțiilor auxiliare, la construcția cărora legiuitorul nu a introdus careva restricții. Interpretarea actelor normative reprezintă un sistem de operațiuni logice prin care se explică sensul exact și complet al dispozițiilor normative. Prin interpretare se oferă soluții juridice de realizare a normei de drept în sensul exact.

A susținut că în art. 14 se face referire la 2 categorii distincte de construcții și anume construcții auxiliare, separată prin virgulă de, anexe cu suprafața construită de până la 15 m² la casele de locuit particulare, ambele categorii amplasate pe terenuri private.

Evidențind definiția de construcții auxiliare, reglementată de Legea nr. 163 din 09 iulie 2010, a menționat că legiuitorul a limitat doar suprafața anexelor construcția cărora se pot executa fără certificat de urbanism și fără autorizație de construire – „anexe cu suprafața construită de până la 15 m² la casele de locuit particulare”.

A comunicat reclamantul că garajul, pentru păstrarea automobilelor sale personale, construit pe terenul privat al cărui proprietar este, nu este alipit sau alăturat la nici o construcție de bază, nu este alipit nici la o casa de locuit, respectiv, nicidecum nu poate fi calificată ca anexă ci se califică ca construcție auxiliară, a cărei lucrări de construcție se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire, fără să fie impuse de legea specială careva restricții de metraj.

A indicat că Prescripția nr.02/1- 24/1333 din 11.11.2020 eliberată de Primăria com. Stăuceni este ilegală inclusiv din motivul că nu corespunde cerințelor de formă și nu a fost semnată de persoana indicată în actul administrativ și în special nu a fost semnată de Primarul Alexandr Vornicu, conform art. art. 121, 122 Cod Administrativ, or, în caz că Prescripția a fost contrasemnată de altă persoana împuternicită decât conducătorul autorității publice urma să fie indicat numele și prenumele.

În acest sens, a notat că răspunsul la cererea prealabilă a fost semnat de primarul Alexandr Vornicu și este evident că prescripția are o semnătură complet diversă de a Primarului Alexandr Vornicu, însă este indicat eronat familia Primarului Alexandr Vornicu, iar, prin răspunsul la cererea prealabilă nu s-a combătut argumentul că prescripția nu corespunde cerințelor de formă din motiv că nu a fost semnată de persoana indicată și anume nu a fost semnată de Primar Alexandr Vornicu.

La fel, a susținut că nu corespunde adevărului argumentul că „având în vedere lipsa de la locul construcției a proprietarului, a fost expediată în adresa dvs prin intermediul ÎS Poșta Moldovei a prescripției de stopare a lucrărilor de construcție neautorizate din satul XXXXX. La data de 12.11.2020 a fost recepționată de către dvs, Prescripția privind stoparea lucrărilor de construcție din XXXXX”, din motiv că prescripția nu i-a fost livrată lui pe 12.11.2020, ci, doar la 21.01.2021, iar avizul de recepție a scrisorii recomandate XXXXX a fost semnat de poștașul oficiului poștal MD XXXXX, conform scrisorii Întreprinderii de stat „Poșta Moldovei” din 27.01.2021 cu nr C111/21.

A declarat că nu este relevantă nici informația expusă în răspunsul la cererea prealabilă, referitor la faptul că legalitatea construcției din XXXXX a fost examinată de Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, din motiv că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26.01.2021 nu este definitivă și irevocabilă. Procesul contravențional s-a examinat în lipsa reclamantului care nu a fost legal citat și cu alte încălcări, însă, Ciornîi Ion în termen legal la 02.02.2020 a depus recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26.01.2021 la Curtea de Apel Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 noiembrie 2021, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Ciornîi Ion împotriva Primăriei com.Stăuceni mun.Chișinău, Primarului com.Stăuceni mun.Chișinău cu privire la anularea prescripției nr.02/1-24/1333 din 11.11.2020 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.02/1-24/129 din 02.02.2021, încasarea cheltuielilor de judecată și de asistență juridică (f.d.64, 67-70).

La data de 04 noiembrie 2021, Ciornîi Ion a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 noiembrie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.66, 75-79).

Din materialele pricinii se denotă că, hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 04 noiembrie 2021 (f.d.64), cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data 04 noiembrie 2021 (f.d.66), hotărârea motivată fiind recepționată de apelant la 23 februarie 2022 (f.d.72), iar apelul motivat a fost depus la data de 02 martie 2022 (f.d.75-79). Astfel, instanța de apel a conchis că cererile de apel nemotivat și cel motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

Prin decizia din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel înaintată de Ciornîi Ion și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 noiembrie 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că obiectul material al prezentei acțiuni de contencios administrativ î-l constituie verificarea legalității prescripției nr.02/1- 24/1333 din 11.11.2020 emisă de Primăria com. Stăuceni, în conformitate cu prevederile legale.

Conform art.109 alin.(1) și (2) al Constituției RM, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Potrivit prevederilor articolului 112 alin.(2) din Constituția RM, consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrativ autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

Modul de organizare și funcționare a autorităților administrației publice locale se reglementează de Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006.

Conform art. 29 alin.1) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 (în vigoare la data emiterii actului contestat), pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: k) eliberează autorizațiile prevăzute de lege; s) asigură elaborarea și avizarea, în condițiile legii,

a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, o supune procedurii de evaluare strategică de mediu în conformitate cu Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și o prezintă spre aprobare consiliului local; t) constată încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului. În conformitate cu art.32 alin.(1) a Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, în exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual.

Potrivit art.21 alin.(1) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 09.07.2010, certificatele de urbanism și autorizația de construire/desființare se emit de către primarii municipiilor, orașelor, comunelor și satelor pentru construcții (lucrări de construcție/desființare) de orice destinație și tip de proprietate.

Conform art. 3 alin. (1) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 09.07.2010, certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr. 1) se elaborează și se emite în baza cererii, în care se indică locul amplasării imobilului/terenului și la care se anexează, în original și în copii, următoarele documente: b) buletinul de identitate (pentru persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoană juridică); c) raportul de expertiză tehnică, în caz de reconstruire, restaurare, modificare sau consolidare a imobilului existent, elaborat de către experți tehnici atestați; d) acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatarei obiectului construit; e) schița de proiect avizată de arhitectul-șef, în cazul amplasării construcției în zonă cu regim special stabilit prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului; f) schița de proiect avizată de Consiliul Național al Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Culturii, în cazul intervențiilor la monumentele de istorie, artă și arhitectură sau în zonele construite înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat.

În acord cu art. 12 al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 09.07.2010, (1) Autorizația de construire (anexa nr.3) se emite de către primarul unității administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului (anexa nr.31), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului, în cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia. La cerere se anexează următoarele documente: a) acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatarei obiectului construit; b) certificatul de urbanism pentru proiectare sau certificatul constatator, în cazul aplicării principiului aprobării tacite; c) extrasul din documentația de proiect, cuprinzând memoriul explicativ, planul general (plan de situație, plan trasare), fațadele, soluțiile cromatice, proiectul de organizare a executării lucrărilor de construcție. Pentru autorizarea lucrărilor de infrastructură tehnico-edilitară, fațadele și soluțiile cromatice nu se prezintă în extrasul documentației de proiect; d) raportul unic de verificare a documentației de proiect pentru construcție, elaborat conform regulamentului aprobat de Guvern; e) buletinul de identitate (în cazul persoanei fizice) sau certificatul de înregistrare (în cazul persoanei juridice); f) contractul privind supravegherea de autor, semnat de către solicitant (beneficiar)

și proiectant; g) extrasul din procesul-verbal al ședinței Consiliului Național al Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării privind avizarea pozitivă a proiectului de execuție, în cazul proiectării intervențiilor la monumentele de istorie, artă sau arhitectură ori în zonele construite înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat; h) certificatul de descărcare de sarcină arheologică.

În cazurile prevăzute la art.6 alin.(2) și (3) din Legea nr.218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic; i) acordul de mediu, dacă este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului și dacă, din caracteristicile imobilului planificat, este evident că în acesta se vor desfășura activități prevăzute de Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. (2) Solicitarea altor documente decât cele prevăzute la alin.(1) nu se admite. (21) În cazul solicitării autorizării obiectelor din zona de protecție a drumului public, emitentul este obligat să obțină avizul necesar (autorizația de amplasare) în conformitate cu Legea drumurilor nr.509/1995, care se eliberează în termen de până la 20 de zile lucrătoare. Autorizația de construire eliberată în lipsa avizului (autorizației de amplasare) în cauză este nulă. (3) Documentele prevăzute la alin.(1) se prezintă în original și în copii, cu excepția documentelor prevăzute la lit.c), care se prezintă doar în original. (4) După verificarea copiilor de pe documentele prevăzute la alin. (1), originalele se restituie solicitantului (beneficiarului). (5) În cazul în care nu au fost anexate toate documentele prevăzute la alin.(1), cererea este admisă și înregistrată, însă emitentul poate suspenda examinarea pe un termen de până la 30 de zile, cu înștiințarea obligatorie a solicitantului. Suspendarea termenului de examinare devine nulă din ziua în care solicitantul a prezentat toate documentele necesare. (5¹) Drept temei pentru refuzul de a elibera autorizația de construire servesc următoarele: a) solicitantul nu este proprietarul imobilului/terenului pentru care solicită autorizația de construire sau nu are acordul coproprietarilor; b) documentația de proiect a fost elaborată cu încălcarea prescripțiilor și a elementelor stabilite prin certificatul de urbanism pentru proiectare; c) lipsesc avizele pozitive, stabilite prin certificatul de urbanism și actele normative, care trebuie să însoțească cererea privind solicitarea autorizației de construire. (6) Dacă emitentul nu a respectat termenul stabilit la alin.(1) și nu a informat în scris solicitantul (beneficiarul) despre refuz, autorizația de construire se consideră eliberată. În acest caz, solicitantul (beneficiarul) este în drept să înceapă executarea lucrărilor, conform condițiilor stabilite la art.28¹, informând în scris emitentul și Agenția pentru Supraveghere Tehnică. (7) La survenirea situației prevăzute la alin. (6), emitentul eliberează necondiționat autorizația de construire în cel mult 3 zile lucrătoare de la data primirii informației despre începerea executării lucrărilor. (8) Autorizația de construire poate fi eliberată pe tranșe sau poate prevedea executarea lucrărilor de construcție pe tranșe dacă documentația de proiect stabilește aceste reglementări. (9) Lucrările de intervenție urgentă, în cazuri de forță majoră, se autorizează imediat, urmînd ca documentația de proiect să fie definitivată pe parcursul executării lucrărilor. (10) Emitentul este obligat, în cel mult 3 zile lucrătoare, să transmită o copie a autorizației de construire la Agenția pentru Supraveghere Tehnică, de asemenea la Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, în cazul monumentelor de istorie, artă și arhitectură sau al obiectelor situate în zone construite, înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, și Agenția Națională Arheologică, în cazul siturilor arheologice protejate și al zonelor lor de protecție, pentru informare. (11)

Emitentul informează în scris Agenția de Mediu despre emiterea autorizației de construire, în termen de 10 zile calendaristice, în cazul în care obiectul de construcție a fost supus evaluării impactului asupra mediului.

Noțiunea de autorizație de construire este definită inter alia la art. 1 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și reprezintă un act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcție în temeiul și cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect elaborate și verificate. Certificatul de urbanism pentru proiectare reprezintă acel act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripțiile și elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic și arhitectural-urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului, și care permite elaborarea documentației de proiect. Construcții auxiliare, anexe – construcții cu caracter definitiv sau provizoriu, menite să asigure activități complementare funcției de activitate/ locuire, care, fiind amplasate în vecinătatea construcției principale, alcătuiesc împreună cu aceasta o unitate funcțională distinctă. Din categoria construcțiilor auxiliare, anexelor fac parte: bucătării de vară, șure, grajduri pentru animale, depozite, garaje, sere, piscine, băi. Construcții cu caracter provizoriu – construcții autorizate care, conform documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, au o durată de existență limitată, stabilită de către emitent. Din categoria construcțiilor cu caracter provizoriu fac parte: chioșcuri, gherete, pavilioane, cabine, corpuri și panouri de afișaj, copertine, pergole sau alte obiecte similare.

Completul de judecată reține că, art.14 alin. (1) lit.1) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 09.07.2010 (în vigoare la data emiterii actului contestat), prevede că, se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire lucrările care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcțiilor și ale instalațiilor aferente. Din categoria acestor lucrări fac parte: 1) construcții auxiliare, anexe cu suprafața construită de până la 15 m² la casele de locuit particulare, amplasate pe terenuri private.

Instanța de apel a invocat că, intimatul la emiterea prescripției nr.02/1-24/1333 din 11.11.2020 și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu prevederile legale, iar careva temei de anulare a prescripției nr.02/1-24/1333 din 11.11.2020, nu s-a constatat.

În acest sens, instanța de apel a declarat că, construcția edificată neautorizat de către apelant, are o suprafață impunătoare fapt ce se atestă din imaginile foto (f.d.12-15 dosar administrativ). Prin urmare, aceasta nu reprezintă nici construcție auxiliară și nici anexă, or, o construcție amplasată pe întreg terenul nu poate avea menire complementară. Mai mult, construcția are fundament din beton, în care sunt instalate părțile metalice ale acesteia, din care rezultă că aceasta este una capitală, care în nici un mod nu reprezintă instalație ușor demontabilă sau posibilă de strămutat fără a fi afectată integritatea ei.

În concluzie, instanța de apel a constatat că construcția edificată de Ion Ciornii nu se încadrează în prevederile art.14 alin.(1) lit.1) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 09.07.2010, pentru a fi exceptată de a deține certificat de urbanism pentru proiectare și autorizație de construire.

Instanța de apel a mai notat că, prin hotărârea definitivă a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 aprilie 2022, s-a constatat nulitatea absolută a

procesului verbal cu privire la contravenție seria PS nr.0000043 din 25.11.2020, de învinuire a lui Ciornîi Ion în comiterea contravenției prevăzute de art.179 Cod contravențional și s-a încetat procesul contravențional.

Instanța de apel a reținut că, instanța de judecată la emiterea hotărîrii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 08 aprilie 2022, a constatat încălcarea procedurii de întocmire a procesului cu privire la contravenție și anume că acesta a fost întocmit în lipsa făptuitorului. Or, la caz nu este o decizie judecătorească definitivă și irevocabilă care ar constata că, construcția edificată de Ciornîi Ion pe terenul propriu din XXXXX, corespunde normelor legale, iar ca urmare se încadrează în prevederile art.14 alin. (1) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 09.07.2010.

La data de 11 octombrie 2022 Ciornîi Ion a depus recurs nemotivat, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Ulterior, la 10 ianuarie 2023 Ciornîi Ion a depus recurs motivat.

În motivarea recursului s-a indicat că atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au examinat obiectiv înscrisurile probatorii și au emis o hotărâre judecătorească neîntemeiată.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 05 octombrie 2022, Ciornîi Ion a depus recurs nemotivat la 11 octombrie 2022. Dispozitivul deciziei din 05 octombrie 2022 a fost notificat de către participanții la proces la 07 octombrie 2022 (f.d.130). Decizia motivată din 05 octombrie 2022 a fost notificată de către participanții la proces la 16 decembrie 2022 (f.d.132).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul Ciornîi Ion s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 11 octombrie 2022, iar recursul motivat la 10 ianuarie 2023, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Prin referința depusă la 06 februarie 2023 de către Primarul comunei Stăuceni, reprezentat de avocatul Pavel Croitoru s-a solicitat declararea recursului depus de Ion Ciornîi ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ion Ciornîi, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile

cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ion Ciornîi.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ion Ciornîi se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru